JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI Valtuustoaloite

Aloitteen tekijä	Linda Pippuri
Päivämäärä	20.4.2026
Otsikko	Luopuminen avoimista oppimistiloista perusopetuksessa sekä nykyisten avotilojen muuntaminen oppimisrauhaa tukeviksi tiloiksi Jyväskylässä

Asia

Valtioneuvosto on tehnyt vuonna 2018 periaatepäätöksen Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmasta "Kohti kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä ja käyttäjien huomioon ottamista julkisissa rakennuksissa". Osana toimenpideohjelmaa Opetushallitus toteutti opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta Joustavat, muunneltavat, monikäyttöiset ja turvalliset tilat -toimenpiteeseen kuuluvan selvityksen yleissivistävistä oppimisympäristöistä, niiden suunnittelusta ja yleisesti soveltuvuudesta oppimisympäristöksi.

Oppimisympäristöjen nykytilaa koskevia huomioita (Terveet tilat 2028 -selvitys 2023–2024) laadittu oppimisympäristöselvitys tarjoaa ajantasaista tietoa koulurakentamisen kehittämistarpeista.

Selvityksen johtopäätökset tukevat aloitteen tavoitetta siirtyä tilaratkaisuihin, jotka turvaavat oppimisrauhan, aistiesteettömyyden ja pedagogisen toimivuuden. Selkeät, rajattavat opetustilat ja laadukkaat pienryhmätilat ovat sekä oppilaiden hyvinvoinnin että taloudellisen kestävyyden kannalta perusteltuja ratkaisuja.

Koulutilaratkaisuissa ratkaisevaa on lasten arki. Perusopetuksen tilojen tulee tukea oppimista, työrauhaa ja turvallista koulupäivää. Oppilaiden tarpeet ovat erilaisia, ja tämän on tärkeää näkyä myös koulutilojen suunnittelussa.

Avoimet ja joustavat oppimisympäristöt ovat herättäneet huolta koulujen henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden keskuudessa. Avoimet tilat voivat parhaimmillaan mahdollistaa joustavia työskentelytapoja, mutta ne voivat myös lisätä keskeytyksiä, kuormitusta ja häiriöitä erityisesti silloin, kun opetusta ei voida rajata rauhallisiin opetustiloihin opetustilanteen mukaan.

Oppimisympäristöjä tulee tarkastella myös aistiesteettömyyden näkökulmasta. Esteettömyys ei rajoitu liikkumiseen, vaan siihen, miten äänimaailma, valaistus, liike ja visuaalinen kuormitus vaikuttavat oppilaaseen. Tilojen selkeys, hyvä akustiikka ja äänieristys, häiritsevien äänien ja näköärsykkeiden vähentäminen sekä erilliset tai eriytettävät tilat työskentelyyn tukevat keskittymistä ja oppimisrauhaa. Tämä on tärkeää kaikille oppilaille, mutta korostuu erityisesti niiden oppilaiden kohdalla, joilla on kuormitusherkkyyttä tai erilaista tuen tarvetta.

Myös opettajien kokemukset ansaitsevat tulla kuulluiksi. Opettajien kokemusten mukaan avoimissa tiloissa häiritsevyyttä lisäävät usein samanaikaiset toiminnot, liike, kulkureitit ja

opetustilan ulkopuoliset häiriöt, jotka katkaisevat keskittymisen ja vaikeuttavat opetuksen toteuttamista.

Asiaan liittyy lisäksi olennainen taloudellinen näkökulma. Avoimien oppimistilojen kestävyyttä tulee arvioida elinkaarikustannusten näkökulmasta. Jos avotilaratkaisuja joudutaan myöhemmin muokkaamaan, esimerkiksi tilojen rajaamisella, kulkureittien uudelleenjärjestelyillä tai akustisilla parannuksilla, syntyy kustannuksia, joita ei välttämättä ole huomioitu hankkeen alkuvaiheessa.

Jälkikäteen tehtävät muutostyöt lisäävät kustannuksia ja heikentävät suunnittelun ennakoitavuutta.
Useissa kaupungeissa avoimia oppimistiloja on jouduttu muuttamaan jälkikäteen luokkatiloiksi. Tämä osoittaa, että ennakoiva suunnittelu ja selkeät tilaperiaatteet voivat vähentää jälkikäteen tehtävien muutostöiden tarvetta ja kustannuksia.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Jyväskylän kaupunki:

- Valmistelee päätösesityksen linjauksesta, jonka mukaan Jyväskylä luopuu avoimista oppimistiloista perusopetuksen tulevissa uudis- ja peruskorjaushankkeissa, ja määrittelee tilaperiaatteet, joissa turvataan aidosti rauhalliset, rajattavissa olevat opetustilat sekä mahdollisuudet pienryhmäopetukseen.
- Laatii ohjelman ja vaiheistuksen siitä, miten jo käytössä olevia avoimia oppimistiloja muutetaan oppimisrauhaa tukeviksi sekä tarvittaessa avoimista oppimistiloista luovutaan.
- Arvioi oppimisympäristöjä aistiesteettömyyden sekä erilaisten oppijoiden ja tuen tarpeiden näkökulmasta.
- Kuulee valmistelussa opettajia, muuta kouluhenkilöstöä, oppilaita ja huoltajia sekä hyödyntää olemassa olevaa tutkimus- ja kokemustietoa.

Tavoitteena on varmistaa, että Jyväskylässä koulutilat tukevat oppimista, lasten hyvinvointia ja opettajien työtä nyt ja tulevaisuudessa sekä että tilaratkaisut ovat pedagogisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset (kirjoita molemmat eri riville)

	
allekirjoitus	allekirjoitus
LINDA PIPPURI	JONAS VIITTA
nimenselvennys	nimenselvennys

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI

Valtuustoaloite

allekirjoitus JARI COLLIANDER	allekirjoitus ILSE NEIJO
nimenselvennys	nimenselvennys

allekirjoitus	allekirjoitus KATRI RUTH
MERVI MÄNTYNEN	
nimenselvennys	nimenselvennys
allekirjoitus	allekirjoitus
	nimenselvennys MARKO KAINULAINEN
allekirjoitus AIMO ASIKAINEN	allekirjoitus
nimenselvennys	nimenselvennys
allekirjoitus	allekirjoitus
nimenselvennys TAPIO SIVULA	nimenselvennys
allekirjoitus	allekirjoitus
MAIJASTIINA MÄNTYSAARI	
nimenselvennys	nimenselvennys Outi Soikkeli
allekirjoitus	allekirjoitus
nimenselvennys	nimenselvennys
KAISA GAREDEW	

allekirjoitus	allekirjoitus
nimenselvennys	nimenselvennys
Tiina Lehtonen	Petteri Muotka
allekirjoitus	allekirjoitus
nimenselvennys	nimenselvennys
Tapio Puolimatka	Janne Kuokkanen

Maria Vasilopoulou-Kampitsi
Maria Vasilopoulou-Kampitsi